

**Maa- ja metsätalousministeriön ja Suomen riistakeskuksen välinen tulossopimus
2025–2029**

Sisältö

1. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN TOIMIALAN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA HALLINNONALAN VIRASTOJEN TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS JA VOIMAVAROJEN HALLINTA SEKÄ SUOMEN RIISTAKESKUKSEN TAVOITELINJAUKSET ...	3
1.1 Suomen riistakeskuksen toimintaan liittyvä yhteiskunnallinen vaikuttavuus (TA 2025).....	3
1.2 Toiminnallinen tuloksellisuus (TA 2025)	3
1.3 Voimavarojen hallinta (TA 2025)	3
1.4 Suomen riistakeskuksen tehtävät ja tahtotila	4
2. SUOMEN RIISTAKESKUKSEN VUODEN 2025 TULOSTAVOITTEET JA ALUSTAVAT TAVOITTEET VUOSILLE 2026–2029.....	5
2.1 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet	5
2.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet.....	7
2.3 Voimavarojen hallinnan tavoitteet	9
3. SEURANTA JA RAPORTOINTI	10
LIITE 1: Tulostavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet, niiden aikataulut sekä tunnusluvut ja laskelmat.....	13
LIITE 2: Toimintaympäristön kuvaus.....	18
Arvojen ja asenteiden muutos	18
Väestörakenteen muutokset ja alueiden eriytyminen	18
Ilmastomuutos ja luontokato.....	19
Kansainvälinen toimintaympäristö ja yhteistyö	19
Digitalisaatio	19
LIITE 3: Suomen riistakeskuksen tuottavuusohjelma 2025–2029	20

1. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN TOIMIALAN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA HALLINNONALAN VIRASTOJEN TOIMINNALLINEN TULOKESELLISUUS JA VOIMAVAROJEN HALLINTA SEKÄ SUOMEN RIISTAKESKUKSEN TAVOITELINJAUKSET

1.1 Suomen riistakeskuksen toimintaan liittyvä yhteiskunnallinen vaikuttavuus (TA 2025)

- A2. Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä sekä edistää hyvinvointia luonnosta ja luonnolle
- A3. Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa.

Nämä vaikuttavuustavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2026–2029 ellei muusta päätetä.

1.2 Toiminnallinen tuloksellisuus (TA 2025)

Toiminta on tuloksellista ja voimavarat suunnataan tehokkaasti yhteiskunnallisen vaikuttavuuden saavuttamiseksi.

- B1. Toimintamme on vastuullista, ennakoivaa ja asiakaslähtöistä
 - Johtamisemme on tavoitteellista, sitoutunutta ja vuorovaikutteista
 - Viestintämme on suunnitelmallista ja vaikuttavaa.
 - Kansainvälinen ja EU-vaikuttamisemme on ennakoivaa ja aktiivista
- B2. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme tukee ennakoivasti hallinnon vaikuttavuutta ja elinkeinojen kilpailukykyä
- B3. Digitaaliset ratkaisumme ja tietovarantomme ovat turvallisia, hyvin käytettäviä, yhteentoimivia ja niitä hyödynnetään laajasti
- B4. Varaudumme häiriötilanteisiin hyvällä riskien hallinnalla sekä vahvistamalla selviytymis- ja palautumiskykyä

1.3 Voimavarojen hallinta (TA 2025)

Huolehditaan siitä, että tehtävät ovat tasapainossa voimavarojen kanssa.

- C1. Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin

Henkilöstösuunnittelu on toimintaa tukevaa, ennakoivaa ja pitkäjänteistä

Resurssimme ovat riittävät ja oikein kohdennetut

- C2. Tehtävät ja toiminta on mitoitettu rahoituksen mukaan
- C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty
- C4. Toimitilahallinta sekä toimipaikkaverkko sekä hankintatoimi ovat tehokkaita ja tukevat kestävyyttä
- C5. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista

Näitä toiminnallisen tuloksellisuuden ja voimavarojen hallinnan tavoitteita (kohdat 1.2-1.3) sovelletaan myös vuosina 2026–2029 ellei muusta päätetä.

1.4 Suomen riistakeskuksen tehtävät ja tahtotila

Riistakeskus on julkisen riistakonsernin keskeinen toimija ja edesauttaa MMM:n julkisen riistakonsernin yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista. Riistakeskus tukee MMM:ää julkisen riistakonsernin strategian ajantasaistamisessa.

Riistakonsernin yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Julkisen riistakonsernin strategia perustuu konsernin tulevaisuustyöhön ja määrittää konsernin vaikuttavuuden tavoitteet laaja-alaisesti keskipitkällä aikavälillä. Riistakeskuksen hallitus on hyväksynyt konsernin strategian (2023-2030) myös riistakeskuksen strategiaksi ja tässä tulossopimuksessa kuvataan, kuinka riistakeskus pyrkii omalta osaltaan strategiaan tavoitteisiin.

Julkisen riistakonsernin toiminnan yhteiskunnalliset kriittiset menestystekijät:

- 1) Riistakannat säilyvät elinvoimaisina ja terveinä
- 2) Riistasta maanomistajalle lisäarvoa, ja motivaatiota luontokadon pysäyttämiseen
- 3) Riistakonsernin palvelut turvataan myös paikallistasolla ja ne vahvistavat maaseudun elinvoimaa
- 4) Metsästäjien osaaminen kasvaa, ja eettisyys ja vastuullisuus kasvavat yhteiskunnan muuttuessa
- 5) Riistakonflikteja ja -vahinkoja ennaltaehkäistään, sekä hallitaan laajalla sidosryhmäyhteistyöllä

Yllä mainitut riistakonsernin määrittämät kriittiset menestystekijät on tässä dokumentissa sijoitettu MMM:n strategisten tavoitteiden alle täsmentämään ja edesauttamaan niiden saavuttamista riistatalouden näkökulmasta.

Suomen riistakeskuksen toiminta tukee erityisesti seuraavia YK:n kestävän kehityksen tavoitteita

2. SUOMEN RIISTAKESKUKSEN VUODEN 2025 TULOSTAVOITTEET JA ALUSTAVAT TAVOITTEET VUOSILLE 2026–2029

2.1 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Suomen riistakeskus tukee toiminnallaan edellä kohdassa 1.1 todettuja yhteiskunnallisia vaikuttavuuden tavoitteita riistakonsernin strategian mukaisesti seuraavasti.

A2. Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä sekä edistää hyvinvointia luonnosta ja luonnolle:

A 22. Luonnonvaratalouden kilpailukykyinen toimintaympäristö luo uutta yritystoimintaa sekä kasvattaa jalostusastetta ja vientiä

A 23. Luonnon tarjoamat ekosysteempipalvelut lisäävät ihmisten hyvinvointia ja luovat pohjaa uusille ansaintamahdollisuuksille

Riistakonsernin palvelut turvataan myös paikallistasolle ja ne vahvistavat maaseudun elinvoimaa

Riistasta maanomistajalle lisäarvoa, ja motivaatiota luontokadon pysäyttämiseen

Edistää riistatalouden hyvinvointivaikutusten tunnistamista sekä niiden metsästyskulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävää kehitystä.

A24. Uusiutuvien luonnonvarojen elinvoimaisuus, luonnon monimuotoisuus ja elinympäristöjen tila paranevat, mikä luo pohjan niiden kestäväälle hyödyntämiselle

A25. Turvataan ja edistetään luonnon kantokykyä ja vahvistetaan riskien hallintaa

Metsästäjien osaaminen kasvaa, ja eettisyys ja vastuullisuus kasvavat yhteiskunnan muuttuessa

Metsästäjäutkintoon valmentavassa koulutuksessa korostetaan metsästyksen eettisyyttä, riistan kunnioitusta sekä aseiden käytön turvallisuutta. Jatketaan metsästäjien koulutusstrategian toteuttamista yhteistyössä vapaaehtoisjärjestöjen kanssa siten, että metsästäjien tutkintotilaisuuksien yhteydessä tarjotaan standardoitua ammuntakoulutusta.

Pyrkii aktiivisin toimenpitein vähentämään riistaeläimiin kohdistuvaa laitonta tappamista.

Riistakannat säilyvät elinvoimaisina ja terveinä

Vastaa riistaeläinlajeja ja niiden elinympäristöjä koskevien hoitosuunnitelmien ja niiden päivitysten osallistavasta valmistelusta

Toteuttaa riistakeskuksen luonnonsuojelu- ja luonnonhoitostrategiaa. Hoitosuunnitelmatyöillä ja niihin liittyvillä kehityshankkeilla parannetaan riistalajien elinympäristöjen tilaa maa- ja metsätalouskäytössä olevilla alueilla yhteistyössä maa-, metsä- ja ympäristöalan toimijoiden ja paikallisten ihmisten kanssa.

Vastaa riistahallinnon suunnittelutoiminnan perustaksi yhdessä Luonnonvarakeskuksen ja Metsähallituksen kanssa riistavarojen kestävästä käytöstä edellyttämistä kanta- ja saalisrajoista sekä kannanarvioiden tuottamisesta sekä tätä toimintaa tukevasta tutkimuksesta ja kehittämisestä.

Riistakeskus pyrkii käytettävissä olevien resurssien puitteissa ehkäisemään eläintautien leviämistä toteuttamalla vastuullisen vesilinnustuksen strategiaa ja pitämällä villisikakannan tasolla, joka pienentää ASF:n maahan leviämisen riskiä.

A 3. Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa.

A 34. Yhteisöllinen ja paikallinen kehittäminen sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyö vahvistuvat

Riistakonflikteja ja -vahinkoja ennaltaehkäistään, sekä hallitaan laajalla sidosryhmäyhteistyöllä

MMM:n erätalousyksikön tukeminen, erityisesti suurpetoihin ja muuttaviin vesilintuihin liittyvissä kansainvälisissä prosesseissa.

Käytettävissä olevien keinojen puitteissa pyrkii vaikuttamaan siihen, että riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen määrä pysyy kohtuullisella tasolla mm. aktiivisin vahinkojen estämistoimenpitein sekä kohdentamalla metsästystä vahinkoa aiheuttaviin riistaeläinlajeihin vahinkoalttiille alueille ja erityistä vahinkoa aiheuttaviin yksilöihin. Keskeisiä ovat susikannan hoitosuunnitelman toteuttaminen sekä valkohäntäpeurakannan verotuksen kehittäminen.

Huolehtia kattavasta sidosryhmien kuulemisesta ja osallistamisesta alueellisissa riistaneuvostoissa ja valtakunnallisessa riistaneuvostossa sekä osallistuu ministeriön vastuulla oleviin sidosryhmätilaisuuksiin

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulutus on kuvattu liitteessä 1.

Yhteiskunnallista vaikuttavuutta koskevien strategisten tavoitteiden keskeiset Suomen riistakeskuksen tunnusluvut:

Tunnusluku	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Metsästäjien osaaminen kasvaa ja eettisyys ja vastuullisuus kehittyvät yhteiskunnan muuttuessa							
- Metsästyksen hyväksyttävyys yhteiskunnassa (neutraalit ja positiiviset).	87 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
- Laillisuusmittari rikkeiden osuus MH erävalvonnassa	-	11 %	10 %	9 %	9 %	8 %	8 %

Riistakannat säilyvät elinvoimaisina ja terveinä							
- Saalismäärien kehitys							
- Hirvi	32 300	36 000	40 000	40 000	45 000	50 000	50 000
- Metsäkanalinnut	193 200	180 000	150 000	130 000	140 000	160 000	200 000
- Sinisorsa	113 000	120 000	130 000	130 000	140 000	140 000	150 000
- Suotuisalla suojelun tasolla X/Y olevien nisäkästriestadirektiivilajien määrä	7/10*	7/10	7/10	7/10	7/10	7/10	7/10
- Kosteikot kpl	2	18	15	-	-	-	-
- Kosteikot ha	20	160	100	-	-	-	-
- Vesilintulaskentapisteen	1500	1200	1500	2000	2000	2200	2200
Riistakonflikteja ja –vahinkoja ennaltaehkäistään, sekä hallitaan laajalla sidosryhmäyhteistyöllä							
- Arvioitujen suurpetovahingot ja hirvieläinvahingot	5,7 milj 0,7 milj	6,0 milj 0,8 milj	4,0 milj 1,0 milj	4,0 milj 1,0 milj	4,0 milj 1,5 milj	4,0 milj 1,5 milj	4,0 milj. 1,5 milj.
Riistasta maanomistajalle lisäarvoa ja motivaatiota luontokadon pysäyttämiseen. Riistakonsernin palvelut turvataan myös paikallistasolla ja ne vahvistavat maaseudun elinvoimaa							
- Maksettujen metsästyskorttien määrä	302 114	305 000	305 000	305 000	305 000	305 000	305 000
- metsästyspäivien määrä (viimeisin saatavissa oleva)	4225000	4200000	4500000	4500000	4500000	4500000	4500000

*Artikla 17 raportti vuosilta 2013–2018

Nämä vaikuttavuustavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2026–2029 ellei muusta päätetä.

2.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

Suomen riistakeskukselle asetetaan edellä kohdassa 1.2. todettujen toiminnallisten tuloksellisuuden tavoitteiden perusteella seuraavat tavoitteet:

B1. Toimintamme on vastuullista, ennakoivaa ja asiakaslähtöistä

- Johtamisemme on tavoitteellista, sitoutunutta ja vuorovaikutteista
- Viestintämme on suunnitelmallista ja vaikuttavaa
- Kansainvälinen ja EU-vaikuttamisemme on ennakoivaa ja aktiivista

Panostaa aikaansaannosten ja onnistuneiden hankkeiden esiintuomiseen yhteiskunnassa vaikuttavuuden lisäämiseksi.

B2. Kehittämisen- ja innovaatiotoimintamme tukee ennakoivasti hallinnon vaikuttavuutta ja elinkeinojen kilpailukykyä

B3. Digitaaliset ratkaisumme ja tietovarantomme ovat turvallisia, hyvin käytettäviä, yhteentoimivia ja niitä hyödynnetään laajasti

B4. Varaudumme häiriötilanteisiin hyvällä riskien hallinnalla sekä vahvistamalla selviytymis- ja palautumiskykyä

Lisäksi Suomen riistakeskukselle asetetaan seuraavat keskeiset tuottavuus- ja kehittämistavoitteet sekä investointihankkeet:

Riistanhoitoyhdistysten toiminnan ja toiminnanohjauksen kehittäminen. Kannustaa riistanhoitoyhdistysten vapaaehtoiseen yhdistymiseen ja toiminnanohjauksen ammattimaistamiseen.

RHY-rahoitushakemusten teon tukeminen strategian mukaisiin koordinoituihin hankkeisiin.

Riistakantojen seurantojen sekä niitä tukevien tietojärjestelmien kehittäminen, jotta turvataan tutkimuksen uudelleen suuntaamisesta huolimatta riittävä tietotaso riistapoliittisen päätöksenteon pohjaksi.

Riistahallinnon digitalisointi jatkuu julkisen riistakonsernin tietohallintostrategian mukaisesti. Tavoitteena ovat asiakkaille sujuvat ja kattavat digitaaliset palvelut, jotka samalla mahdollistavat riistakonsernin resurssien keskittämisen ydintehtäviin sekä kustannustehokkaan prosessimaisen alueille hajautetun toiminnan. Järjestelmiä kehitettäessä otetaan huomioon, että riistakeskus vastaa myös riistanhoitoyhdistysten tarvitsemien yhteisten tietojärjestelmien kehittämisestä.

Metsästyslainsäädännön muutosprosessiin osallistuminen ja muutoksista viestiminen.

Näitä tavoitteita sovelletaan myös vuosina 2026–2029 ellei muusta päätetä.

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulutus on kuvattu liitteessä 1.

Toiminnallista tuloksellisuutta koskevat keskeiset tunnusluvut:

Kulut, tuotot ja henkilötyövuodet toiminnoittain. Sisältää toiminnoittain kohdennetut palkkauskustannukset. Strategia ja johtaminen sisältää myös luottamushenkilötoiminnan kulut.

	Toteutuma 2023*			Ennuste 2024**			Tavoite 2025**		
	Kulut 1 000 €	Tuotot 1 000 €	Htv	Kulut 1 000 €	Tuotot 1 000 €	Htv	Kulut 1 000 €	Tuotot 1 000 €	Htv
- Strategia ja johtaminen	750	3	5	726		5	707		4
- viestintä sekä Metsästäjä- ja Jägaren-lehdet	2 206	275	4	1 934	250	4	2 126	250	4
- Kestävä riistatalous	2 122		25	2 567		27	2 333		27
- Palvelut	1 171		10	1 407		10	1 093		10
- Julkiset hallintotehtävät	1 727	388	14	1 745	270	14	1 734	280	14
- Sisäiset palvelut/Tukipalvelut	1 765	394	9	1 875	416	9	2 141	478	9
- Hyvinvointia riistataloudesta	116		1						
- Kehittämishankkeet									
- kohdennettu yleisavustus	472	500		500	500		500	500	
- erityisavustus	2 908	2 889	14	2 435	2 435	9	2 131	2 131	7
- muu rahoitus	322	322		397	397		371	371	
- Valtionavustus		8 935			8 835			9 070	
Yhteensä	13 559	13 706	82	13 586	13 103	78	13 136	13 080	75

*Luvut mittaritaulukosta ja kirjanpidosta. ** Luvut TTS ja erillinen laskelma.

Tunnusluku	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Suurpetoja koskevien vahinkoperusteisten poikkeuslupien käsittelyaika (pv)	2,9	5	5	5	5	5	5
Laskettujen kesäriistakolmioiden määrä	969	965	1000	1000	1000	1000	1000
Aktiivisten suurpetoyhdyshenkilöiden määrä	2493	2300	2300	2400	2500	2500	2500
Metsästäjätutkinnon suorittaneiden määrä	7760	7500	7500	7500	7500	7500	7500
RHY:iden määrä, joissa tutkintokoulutuksia järjestetty	219	230	230	250	250	250	250
Vastattujen SRVA-hälytyspuheluiden määrä	14075	14000	13000	13000	13000	13000	13000
Koulutustilaisuudet metsästäjille (rhy)	749	1500	1500	1500	1500	1500	1500
Koulu- ja nuorisotapahtumat (rhy)	1482	1500	1600	1700	1700	1700	1700
Mediaseurannan riistakeskusosumien määrä	3158	3100	3200	3300	3400	3500	3500
Internet-kontaktien määrä	1 536 000	1 300 000	1 400 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Asiakaspalvelutapahtumien määrä	3664	4400	4200	4000	4000	4000	4000
Metsästyspäivien määrä	4 200 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000
Laadunhallinta ja sen kehitys							
Asiakastytyväisyyskysely (lupahallintoasiakkaat)	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Asiakastytyväisyyskysely [metsästäjät]	3,91	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Sähköisten palveluiden häiriöttömyys, % ¹⁾	99,8 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

1) Tarkoitetaan [neuvotteluissa sovittujen, viraston asiakkaille tarkoitettujen] sähköisten palveluiden todellista, teknistä käytössä oloaika suhteessa tavoiteltuun käytössäoloaikaan %:na. [Eli jos esim. virka-aikana käytössä olevaksi luvattu palvelu on käytettävissä koko tarkoitettun ajan tunnusluku on 100 %.]

Maksullista toimintaa koskevat keskeiset tunnusluvut, tavoitteet ja niiden arvioitu kehitys sekä henkilötyövuodet on kuvattu liitteessä 1.

2.3 Voimavarojen hallinnan tavoitteet

Suomen riistakeskukselle asetetaan edellä kohdassa 1.3 todettujen voimavarojen hallintaa koskevien tavoitteiden perusteella seuraavat tavoitteet.

Huolehditaan siitä, että tehtävät ovat tasapainossa voimavarojen kanssa.

C1. Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin.

Henkilöstösuunnittelu on toimintaa tukevaa, ennakoivaa ja pitkäjänteistä

Suomen riistakeskuksen henkilöstöstrategian keskeisenä tavoitteena on työtyytyväisyyden korkea taso sekä osaamisen kehittäminen.

Resurssimme ovat riittävät ja oikein kohdennetut

C2. Tehtävät ja toiminta on mitoitettu rahoituksen mukaan

- Huolehtii valtionavustusten ohjaamisesta riistanhoitoyhdistysten toimintaan

C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty

C4. Toimitilahallinta sekä toimipaikkaverkko sekä hankintatoimi ovat tehokkaita ja tukevat kestävyyttä

C5. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista.

Näitä tavoitteita sovelletaan myös vuosina 2026–2029 ellei muusta päätetä.

Voimavarojen hallintaan liittyvien tavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulutus on liitteessä 1.

Voimavarojen hallintaa koskevat keskeiset tunnusluvut ja niiden ennakoitu kehitys:

Tunnusluku	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Henkilöstön rakenne*							
- Henkilöstömäärä henkilötyövuotta, josta	82	78	75	72	69	69	66
- toimintamenomomentilta palkat	65	65	65	63	62	62	61
- muilta TA-momenteilta palkattu	17	13	10	9	7	7	5
- työsuhteen laatu pysyvä/määräaikainen	69/17	69/13	68/11	66/10	64/9	64/9	64/6
- naiset / miehet	24/62	25/57	24/55	24/52	23/50	23/50	23/47
- keski-ikä, kaikki	46	47	46	46	45	45	45
- henkilöstön vaihtuvuus							
- lähtövaihtuvuus	6,5 %	8 %	5 %	5 %	7 %	2,9 %	2,9 %
- tulovaihtuvuus	7,6 %	2,3 %	2,8 %	3,8 %	5 %	2,8 %	2,8 %
Hyvinvointi ja osaaminen							
- Työtyytyväisyysindeksi, indeksiluku TTL-tutkimus 2 v. välein	14,4		15,0		15,0		15,0
- Sairauspoissaolot, tpv/htv	3,3	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
- Terveyspäiväprosentti (%) ²⁾ **	98,6 %	97,5 %	97,5 %	97,5 %	98 %	98 %	98 %
- Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv)**	113/82	120/76	90/72	80/68	80/66	80/66	80/64
Muut							
Toimitilatehokkuus [tsto]							
- toimistoneliöt/htv***	28,6 m ² /htv	26,2 m ² /htv	26,2 m ² /htv	27,7 m ² /htv	26,9 m ² /htv	26,9 m ² /htv	26,9 m ² /htv
- kokonaiskustannus €/kaikki toimitilaneliöt***	141,1 €/m ²	138,0 €/m ²	138,0 €/m ²	138,0 €/m ²	138,0 €/m ²	137,0 €/m ²	137,0 €/m ²

²⁾ Laskenta: Mittari on niiden työpäivien % -osuus kokonaistyöpäivämäärästä, jotka eivät ole sairauspäiviä. Mittari on: 100,0 % - (sairauspäivien lkm: kaikkien työpäivien lkm)

*Luvut mittaritaulukosta. **Luku lisätään mittaritaulukkoon. ***Luvut kiinteistökirjanpidosta

Suomen riistakeskuksen rahoituslaskelma sekä tuotto- ja kululaskelma on esitetty liitteessä 1.

3. SEURANTA JA RAPORTOINTI

Suomen riistakeskus toimittaa ministeriölle vuoden 2025 tulostavoitteiden toteutumista koskevan väliraportin 31.7.2025 mennessä. Merkittävien poikkeamien osalta tulee olla yhteydessä ministeriöön mahdollisimman pikaisesti. Tulostavoitteiden lopullinen toteuma raportoidaan osana tilinpäätöstä.

Kaikkien tulostavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain toukokuun 30. päivään ja lokakuun 30. mennessä pidettävissä Suomen riistakeskuksen ja maa- ja metsätalousministeriön

välisessä seurantaneuvottelussa sekä toimintavuotta seuraavan maaliskuun 15. päivään mennessä laadittavan Suomen riistakeskuksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen perusteella. Tulostavoitteisiin liittyvien tunnuslukujen toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa.

Lisäksi Suomen riistakeskuksen tulee tarvittaessa raportoida tai maa- ja metsätalousministeriön kanssa keskustella tulostavoitteiden toteutumasta sekä merkittävistä poikkeamista, jotka tulisi ottaa huomioon Suomen riistakeskuksen toiminnassa tai ohjauksessa.

Suomen riistakeskuksen tulee raportoida seurantaneuvottelussa ja toimintakertomuksen yhteydessä myös julkisten hallintotehtävien suorittamisesta. Raportin tulee sisältää myös tiedot kanteluista, oikaisuvaatimuksista ja valituksista.

Lintudirektiivin artiklassa 9 säädetty raportti sekä luontodirektiivin artiklassa 12 ja 16 säädettyt raportit tulee toimittaa ympäristöministeriöön sekä tiedoksi maa- ja metsätalousministeriölle.

Suomen riistakeskuksen tulee tarkistaa, että pyyntiluvanvaraisten hirvieläinten pyyntilupamaksut on maksettu ao. valtion tulotilille saalisilmoitusten mukaisesti. Suomen riistakeskuksen tulee toimittaa pyyntiluvanvaraisten hirvieläinten osalta huhtikuun loppuun mennessä maa- ja metsätalousministeriölle erittely saaduista pyyntilupamaksuista samoin kuin erittely mahdollisista perittävistä maksuista ja palautettavista liikasuorituksista.

Tulostavoitteiden toteuman arvioinnissa käytetään valtion tulostietojärjestelmän (Netra) arvosana-asteikkoa:

1 = Tavoitteesta on luovuttu
2 = Tavoite ei ole toteutunut
3 = Tavoite on toteutunut osittain
4 = Tavoite on saavutettu
5 = Tavoite on ylitetty

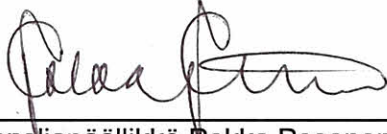
Asteikko on Valtiokonttorin suosituksen mukainen. Toiminnan vastuullisuudesta raportoidaan toimintakertomuksen yhteydessä.

Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus toimitetaan ministeriöön 15.3.2026 mennessä täydennettynä mahdollisilla tulosohejauksessa mainituilla lisätiedoilla.

Suomen riistakeskuksen perustehtäviin vaikuttavien toimintaympäristön muutosten kuvaus sekä tulostavoitteet, niihin liittyvät toimenpiteet, tunnusluvut ja laskelmat päivitetään vuosittain.

Helsingissä 14 päivänä tammikuuta 2025

allekirjoitukset

Kansliapäällikkö Pekka Pesonen

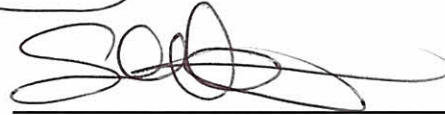
Maa- ja metsätalousministeriön puolesta

Puheenjohtaja Juhani Kukkonen

Johtaja Jari Varjo

Julkisten hallintotehtävien päällikkö
Sauli Härkönen

Suomen riistakeskuksen puolesta

LIITE 1: Tulostavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet, niiden aikataulus sekä tunnusluvut ja laskelmat

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus:

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet (avaintavoitteet) ja niiden aikataulus:

[Hallitusohjelman toimeenpanoon suoraan liittyvien toimenpiteiden (esim. kärkinankeet) selitteen loppuun merkintä (HO)]

Toimenpide	2025	2026	2027	2028	2029	Tulostavoite
1. Osallistuminen kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian ja sen toimintaohjelman viimeistelyyn sekä kansallisen ennallistamissuunnitelman valmisteluun	X	X	X	X		A24, A25
2. Osallistuminen karhun, suden ja ilveksen hoitosuunnitelmien päivittämiseen, niiden toimeenpanoon sekä ennakoivaan viestintään, mukaan lukien laiton tappaminen	X	X	X	X	X	A24
3. SOTKA- Kosteikot -hankkeen toteuttaminen SOTKA- Vierasperidot- hankkeen jatkaminen ja HELMI- ohjelman lintuvesikohteiden vierasperotyyntihankkeen jatkaminen yhteistyössä RHYiden, MH:n ja EL Y:n kanssa sekä mahdollisten liittymäkohtien huomioon ottaminen kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistelussa	X	X	X	X	X	A24
4. Osallistuminen hanhien, haahkan ja allin kansainvälisten hoitosuunnitelmien toteutukseen, ja toimeenpanon koordinointiin Suomessa	X	X	X	X	X	A24
5. Riistanhoitoyhdistysten vapaaehtoisten yhdistymisten tukeminen ja koulutus erityisesti riistakonsernin strategisten tavoitteiden osalta sekä yhdistyksiin liittyvä viestintä RHY kehitystoimien jatkaminen erityisesti metsästäjäätukintoon valmistavien kurssien kattavuuden lisäämiseksi sekä metsästyssammunnan koulutusten lisäämiseksi Ampumaratojen määrän ja ammunnan harjoittelun lisäämisen tukeminen. RHY koordinaatio, tavoitteena hyvien käytäntöjen edistäminen ja toimintatapojen yhtenäistäminen sekä toiminnanohjauksen ammattimaistaminen ja neuvonta/ohjaus	X	X	X	X	X	A2

6. Selvitystarpeiden kartointi liittyen ampuharjoittelu- mahdollisuuksien ja aktiivisuuden lisäämiseen ampumarataverkostolla	X						A2
7. Hirvieläimkantojen verotuksen suunnittelun kehittäminen ja tehostaminen sekä hirvieläinten metsästyksen yhteiskunnallisen vaikutuksen selvittäminen ja metsästäjämäärien muutoksen vaikutus hirvieläinten metsästykseen alueittain	X	X	X	X	X	X	A24, A25, A34
8. Osallistuminen suurpetojen haaskaruokinnan tarkoituksenmukaisuuden ja mahdollisten rajoitusten arviointiin		X	X	X	X	X	A25
9. Kansainvälisen yhteistyön tiivistäminen painopisteinä erityisesti suurpetovahingot ja yhteistyö Ruotsin kanssa	X	X	X	X	X	X	A24, A34
10. Riistavahinkotiedon avoin ja ohjaava käyttö	X	X	X	X	X	X	A34
11. Ljijyn korvaavien myrkyttömien vaihtoehtoisten materiaalien käytön edistäminen metsästyksessä	X	X	X	X	X	X	A24, A25

Toiminnallinen tuloksellisuus:

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulut:

[Hallitusohjelman toimeenpanoon suoraan liittyvien toimenpiteiden (esim. kärkihankkeet) selitteen loppuun merkinä (HO)]

Toimenpide	2025	2026	2027	2028	2029	Tulostavoite
1. Jatkaa yhdessä valvontaviranomaisten kanssa toimenpiteitä ja viestintää suurpetojen laittoman tappamisen vähentämiseksi	X	X	X	X	X	A24, A25
2. Asettaa itselleen tietoriskienhallinnan kypsyystasotavoitteen ja kehittää tietoriskienhallintaa tavoitteen mukaisesti osana kokonaisriskienhallintaa. Raportoi riskienhallinnan toteuttamisesta, kypsyystason arvioinnista ja kehityksestä sekä henkilötietojen käsittelyn vaikutustenarviointien toteuttamisesta tulosraportointinsa yhteydessä.	X	X				B3, B4
Tuottavuus- ja kehittämisavoitteita sekä investointihankkeita koskevat avaintavoitteet						
3. Sähköinen asiointi (Oma riista -riistakonsernin tietokosysteemi) etenee ja ylläpito turvataan. Jalkautetaan metsästäjäätutkimnon digitalisoinnishaanke ja tarvittavat jatkotoimenpiteet.	X	X	X	X	X	A24, A25, B3

Metsästäjäetäkisteritoimintojen arviointi ja tarvittavien toimenpiteiden suunnittelu						
4. Riistakeskuksen toiminnan tehostamistyö ja henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen jatkuu TTs-linjausten mukaan	X	X	X	X	X	B1, C5
5. Uusien metsästäjäutukintojen määrän lisääminen, tutkimon suoritaneiden aktivoiminen metsästäjiksi ja edelleen osallistumaan riistahallinnon eri vapaaehtoistehävien hoitoon.	X	X	X	X	X	A2, A3

Voimavarojen hallinta:

Suomen riistakeskuksen maksullista ja yhteisrahoitteista toimintaa koskevat keskeiset tunnusluvut:

Tunnusluku	Toteuma* 2023	Ennuste 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Maksullinen toiminta							
- Julkisoikeudelliset tuotot yhteensä	387 703	270 000	280 000	270 000	270 000	270 000	270 000
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	1 162 414	1 100 000	1 100 000	1 120 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-774 711	-830 000	-820 000	-850 000	-880 000	-880 000	-880 000
- Kustannusvastaavuus, %	33,4	24,5	25,5	24,1	23,5	23,5	23,5
- Liiketaloudelliset tuotot yhteensä	489 495	486 000	455 000	500 000	500 000	500 000	500 000
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	234 528	259 900	192 000	350 000	360 000	360 000	360 000
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	254 967	226 100	263 000	150 000	140 000	140 000	140 000
- Kustannusvastaavuus, %	208,7	187,0	237,0	142,9	138,9	138,9	138,9
Muu kuin valtionavustuksella tapahtuva hanketoiminta							
- Tuotot yhteensä, josta	291 294	370 970	365 000	475 000	120 000	120 000	120 000
- EU:lta saatava rahoitus	189 825	269 500	88 000	385 000	20 000	20 000	20 000
- muu valtiontalouden ulkop. rahoitus	101 469	101 470	277 000	90 000	100 000	100 000	100 000
- Kokonaiskustannukset	291 294	370 970	365 000	475 000	120 000	120 000	120 000
- Tuotot - kustannukset (=oma rahoitus)	0	0	0	0	0	0	0
- Kustannusvastaavuus, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Luvut kirjanpidosta

Suomen riistakeskuksen tuotto- ja kululaskelma, 1000 €:

Tuotto- ja kululaskelma		Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	alustava tavoite 2029
Perustuu, riistanhoitomaksuun		43	43	43	43	43	43	43
Perustuu, metsästämäärään		302 114	306 000	306 000	303 000	298 000	293 000	288 000
Varsinainen toiminta, tuotot 1 000 €								
	Julkisten hallintotehtävien tuotot	388	270	280	270	270	270	270
	Muut tuotot (hanketoiminnan yleistuotot)	178	173	151	120	120	120	100
	Tuotot yhteensä	566	443	431	390	390	390	370
Kulut, 1000 €								
Henkilöstökulut								
	Henkilöstön palkat	-3 794	-3 889	-4 121	-4 040	-3 940	-3 940	-3 890
	Hallituksen ja riistaneuvostojen palkkiot	-59	-84	-73	-60	-60	-60	-60
	Lakisääteiset henkilöstösivukulut	-1 504	-1 470	-1 309	-1 270	-1 220	-1 020	-1 020
	Henkilöstökulut yhteensä	-5 357	-5 443	-5 503	-5 370	-5 220	-5 020	-4 970
Poistot		-40						
Muut kulut								
	Hallituksen ja riistaneuvostojen kulut	-97	-144	-136	-100	-100	-100	-100
	Muut henkilöstökulut	-151	-117	-144	-165	-165	-165	-165
	Henkilöstön matkakulut	-322	-382	-434	-335	-335	-335	-335
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-85	-39	-44	-65	-65	-65	-65
	Palvelujen ostot	-2 699	-2 786	-2 615	-2 715	-2 715	-2 715	-2 715
	Vuokrat ja kiinteistökulut	-350	-378	-385	-385	-385	-380	-380
	Muut kulut							
	- toimistokulut	-337	-431	-411	-415	-420	-420	-420
	- koulutus ja kurssitoiminta	-91	-165	-157	-100	-100	-100	-100
	- muut muut kulut	-93	-108	-113	-130	-130	-125	-125
	Muut kulut yhteensä	-4 225	-4 550	-4 439	-4 410	-4 415	-4 405	-4 405
Kulujäämä		-9 056	-9 550	-9 511	-9 390	-9 245	-9 035	-9 005
Varainhankinta								
Tuotot	Tiedotuslehdet ja varasto	489	486	455	500	500	500	500
Kulut	Tiedotuslehdet ja varasto	-263	-260	-192	-350	-360	-360	-360
	Varainhankinta yhteensä	226	226	263	150	140	140	140
	Varaston muutos +/-	29						
Tuotto/kulujäämä		-8 801	-9 324	-9 248	-9 240	-9 105	-8 895	-8 865
Sijoitus- ja rahoitustoiminta								
Tuotot		4	6	122	100	90	90	90
Kulut		0	0	0	-2	-2	-2	-2
Omatoiminen kulujäämä		-8 797	-9 318	-9 126	-9 142	-9 017	-8 807	-8 777

Yleisavustukset								
Valtion talousarviovarat								
	Yleisavustus (mom. 30.40.50, rh)	8 405	8405	8405	8 405	8 405	8 025	7 895
	Susi After Life (mom. 30.40.50, rh)			85	180	180	180	180
	Kohdennettu yleisavustus (mom. 30.40.41, hirvi)	349	430	430	430	430	430	430
	+ Siirto edelliseltä vuodelta	181	0	150	0	0	0	0
	- Siirto seuraavalle vuodelle	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli- / alijäämä		138	-483	-56	-127	-2	-172	-272
Hanketoiminta								
Hankerahoitus tuotot, 1 000 €		322	397	371	200	200	200	200
Kohdennettu yleisavustus (mom. 30.40.50 rh)		500	500	500	500	500	500	500
Erityisavustus (mom. 30.40.50 rh)		1 087	892	465	804	804	804	
Erityisavustus (muut mom.)		1 473	1 046	2 142	1 200	1 200	1 200	1 200
Siirto edelliseltä vuodelta		554	100	380	856	160	160	80
Siirto seuraavalle vuodelle		-547		-856	-160	-160	-80	
Tuotot yhteensä		3 389	2 935	3 002	3 400	2 704	2 784	1 980
Kulut: 1 000 €								
Henkilöstökulut		-910	-941	-901	-500	-500	-500	-400
Muut kulut		-2 303	-1 822	-1 962	-2 780	-2 084	-2 164	-1 480
Yleiskulut		-167	-172	-139	-120	-120	-120	-100
Kulut yhteensä		-3 380	-2935	-3 002	-3 400	-2 704	-2 784	-1 980
Hankkeet yhteensä		9	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä, sis. hankkeet		147	-483	-56	-127	-2	-172	-272

*Toiminnan pitäminen nykyisellä tasolla edellyttää riistanhoitomaksun korotusta

Suomen riistakeskuksen tietohallinto ja muut perusrakenteet

1 000 €	Toteuma* 2023	Ennuste 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
- Tietotekniikan käyttökulut	411	415	410	400	400	400	400
- Tietotekniikkainvestoinnit	993	995	850	850	800	800	800
- Muut merkittävät investoinnit	3	0	3	5	5	6	6
- Investointitarpeet toimistoihin	0	4	2	2	3	4	4

*Luvut mittaritaulukosta

LIITE 2: Toimintaympäristön kuvaus

Suomen riistakeskuksen strateginen suunnitelma noudattaa rakenteeltaan MMM:n riistakonsernin vuosille 2023–2030 laadittua strategiaa ja suunnitelma päivitetään vuosittain. Strateginen suunnittelu alkaa aina toimintaympäristöön liittyvällä tilanneanalyysillä, jossa arvioidaan riistakeskuksen tehtävään ja strategian toteutumiseen vaikuttavia ilmiöitä ja hiljaisia signaaleja. Toimintaympäristön muutoksia seurataan läpi vuoden ja siihen osallistuu hallituksen ja johdon lisäksi riistakeskuksen henkilöstö, riistakonsernin muita toimijoita, ulkopuolisia asiantuntijoita ja keskeisiä sidosryhmiä. Tarkastelun kohteena ovat riistakonsernin strategiassa nimetyt keskeiset toimintaympäristöön vaikuttavat megatrendit.

Vastaavasti Maa- ja metsätalousministeriö on strategiapäivityksessään (2024) määrittänyt keskeiset priorisoitavat muutosvoimat:

- Turvallisuusympäristön kehitys
- Planetaaristen rajojen ylittymistä seuraava bio- ja kiertotalouden voimistuminen
- Maaseudun kehitys
- Teknologinen- ja energiamurros
- Globaalin talousjärjestelmän kehitys ja julkisen talouden niukkuus
- Arvojen ja asenteiden muutos

Vuoden 2024 aikana riistakeskuksen ja riistaneuvostojen arvion mukaan strategian toteutumiseen 2026–2029 vaikuttavat erityisesti seuraavat keskeiset ilmiöt.

Arvojen ja asenteiden muutos

Arvojen ja asenteiden muutos on keskeisin riistakeskuksen toimintaan tulevana vuosina vaikuttava trendi. Kansalaisten luontosuhteen muuttuminen pitää sisällään haasteita ja mahdollisuuksia, jotka edellyttävät metsästäjäkunnan ja koko riistahallinnon mukautumista tilanteeseen. 2020-luvun lopulla metsästyksen ja riistanhoidon tunnettuus suuren yleisön keskuudessa on nykyistä heikompaa. Tunnettuuden parantamisen lisäksi on kiinnitettävä huomiota maineen hallintaan ja perusteltava toiminnan oikeutus moninaisten intressien ristipaineessa.

Metsästäjäkunnan arvoperusta ja suhtautuminen metsästyksen eri muotoihin ja metsästyksen olennaisesti liittyvään vapaaehtoistyöhön muuttuu. Ei-metsästävien kiinnostus luontoa ja luonnonvarojen hyödyntämistä eettisen ja ekologisesti kestäväällä tavalla lisääntyy. Naisten ja nuorien saaminen aktiivisemmin mukaan metsästysharrastuksen pariin ja siihen liittyviin luottamustehtäviin on tärkeää harrastuksen hyväksyttävyyden ja jatkuvuuden kannalta.

Tiukentuneen kansallisen oikeuskäytännön myötä suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen jatkumiseen liittyvä epävarmuus on lisännyt monien metsästäjien epäluottamusta viranomaisiin. Riistahallinnon, kansalaisjärjestöjen ja metsästäjien keskinäisen luottamuspuolan pienentämiseksi on aktiivisesti kehitettävä keinoja avoimen ja välittömän keskusteluyhteyden luomiseksi.

Väestörakenteen muutokset ja alueiden eriytyminen

Väestö keskittyy kasvukeskuksiin, vaikka työnteon muuttumisen moniaikaiseksi ja -paikkaiseksi myötä moni perhe palaakin maaseudulle. Tämän lisäksi metsästäjien ikärakenteesta johtuva metsästäjämäärän lasku vaikuttaa riistanhoitoyhdistyksissä ja metsästysseuroissa tehtävään vapaaehtoistyöhön tulevana vuosia. Yhä suurempi osa metsästäjistä asuu kaukana metsästysalueista ja vapaaehtoistyö jää harvempien hoidettavaksi, jolloin riistanhoidon, suurriistavirka-apu, tutkimusta avustava riistahavainnointi ja riistanhoitoyhdistyksen toiminta saattavat vaikeutua. Oletettavasti nähdään niin seurojen, kuin riistanhoitoyhdistysten yhdistymisiä.

On tärkeää luoda matalan kynnyksen mahdollisuuksia päästä mukaan metsästysharrastuksen pariin sellaisille, joilla ei ole henkilökohtaista esimerkkiä tai lähipiirin opastusta metsästyksen pariin. Tämä vaatii uudenlaisia koulutus ja perehdyttämispalveluita sekä metsästysmahdollisuuksien helpottamista monella tasolla. Riistahallinnon ja metsästysseurojen on paremmin huomioitava uuden sukupolvenmetsänomistajat metsästysoikeuksien portinvartijoina. Metsästyksellä voi olla merkittävä rooli maaseudun ja kaupunkien

välisen kuilun kaventamisessa ja metsästys tulee nähdä eriarvoisuutta pienentävänä harrastuksena, joka elävöittää maaseutua ja luo taloudellista hyvinvointia.

Metsästyksen turvallisuuden ja eettisen metsästyksen tavoitteiden toteuttamiseksi on huolehdittava metsästäjäkunnalle riittävästi helposti saavutettavia ampumaratoja harjoittelua varten. Metsästäjien tarpeiden ohella ampumaradoilla on huomattava merkitys yhteiskunnan kokonaisturvallisuudelle laajojen eri käyttäjäryhmien kautta.

Vuosina 2026–2029 koko riistahallinnon tulee panostaa metsästysharrastuksen tunnettuuden ja edellytysten parantamiseen erityisesti kaupunkilaisväestön keskuudessa. Alueiden käytön muutokset uusiutuvan energiantuotannon tai ennallistamisasetuksen tarpeisiin muuttavat riistakantojen hoitoa. Myös maanomistuksessa tapahtuvat muutokset, kuten sukupolvenvaihdokset ja kansainvälisten suursijoittajien talous- tai suojelutarkoituksessa ostamat alueet voivat vaikuttaa metsästyalueita pirstovasti.

Ilmastonmuutos ja luontokato

Ilmaston lämpeneminen vaikuttaa perinteisiin riistalajeihin ja tuo uusia riistalajeja Suomeen. Metsästysmahdollisuudet muuttuvat ja riistakeskuksesta edellytetään entistä laajempaa asiantuntijuutta. Ilmaston lämpenemisen myötä Suomeen leviää myös uusia riistaeläintäuteja ja riistavahingot lisääntyvät. Haasteeksi nousevat resurssien ja osaamisen riittävyys.

Luonnon monimuotoisuuden väheneminen edellyttää entistä enemmän keskittymistä laajempiin kokonaisuuksiin riistan elinympäristöjen suojelussa. Kansainvälisen tietovaihdon ja erilaisten luonnosta kiinnostuneiden intressiryhmien kanssa tehtävän yhteistyön tiivistyminen edellyttää uudenlaista osaamista.

Suomen sitoutumiseen luontokadon pysäyttäminen vuoteen 2030 mennessä saattaa kasvattaa hankesalkkua suunnittelukauden loppua kohti.

Kansainvälinen toimintaympäristö ja yhteistyö

Kansainvälinen politiikka, erityisesti Euroopan unionin päätöksenteko, vaikuttaa kansalliseen riistatalouteen ja riistapolitiikan toimeenpanoon. Suunnittelukaudella toimeenpantava Ennallistamisasetus tulee vaikuttamaan monen riistalajin kannanhoitosuunnitelmiin ja riistan elinympäristöihin liittyvään ohjeistukseen. Kansainvälinen yhteistyö on pidettävänä tiiviinä tiukentuvasta taloustilanteesta huolimatta ja rajat ylittävää yhteistyötä ja yhteydenpitoa pitää laajentaa entisestään riistakeskuksen tunnettuuden ja sen asiantuntijoiden ammattitaidon kehittämiseksi. Kiinteät suhteet kansainvälisiin toimijoihin ja muiden maiden riistaorganisaatioihin parantavat kykyämme vastata kansainvälisiin muutostrendeihin, kuten metsästysvastaisuuden voimistumiseen. Suomalaista riista-alan osaamista on markkinoitava Suomen ulkopuolella, jotta painoarvomme kansainvälisissä neuvottelupöydissä kasvaisi.

Vuosina 2026–2029 Ennallistamisasetuksen toimeenpano, rajat ylittävä yhteistyö muuttavien riistalintujen kannanhoidossa ja kansainvälisten suhteiden laajentaminen entisestään ovat tärkeitä tavoitteita strategian toteutumiselle.

Digitalisaatio

Digitalisaation ja erityisesti tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksien kehittymisen myötä riistakeskuksen kyky toimeenpanna riistapolitiikkaa ja tiivistää yhteistyötä riistahallinnon ja metsästäjien välillä voi tehostua entisestään. Parhaimmillaan riistatiedon keruu täsmentyy ja lupakäsittelyn laatu paranee entisestään resurssien vapautuessa rutiineista vaativampiin kokonaisuuksiin.

Tulevina vuosina metsästyksen liittyvän mis- ja disinformaation lisääntyminen vaatii aktiivisuutta ja ketteryyttä verkkoviestinnässä eri alustoilla. Metsästäjäkunnan muuttuvat kulutustottumukset edellyttävät käyttäjäkokemuksen parantamista verkkoympäristössä, mutta suunnittelukaudella on edelleen varmistettava palvelutaso myös perinteissä kanavissa. Riistahallinnon tietovarannot ovat kriittisiä ja tietoturvan kehittäminen ja ylläpito on jatkuva.

LIITE 3: Suomen riistakeskuksen tuottavuusohjelma 2025–2029

Taustaa

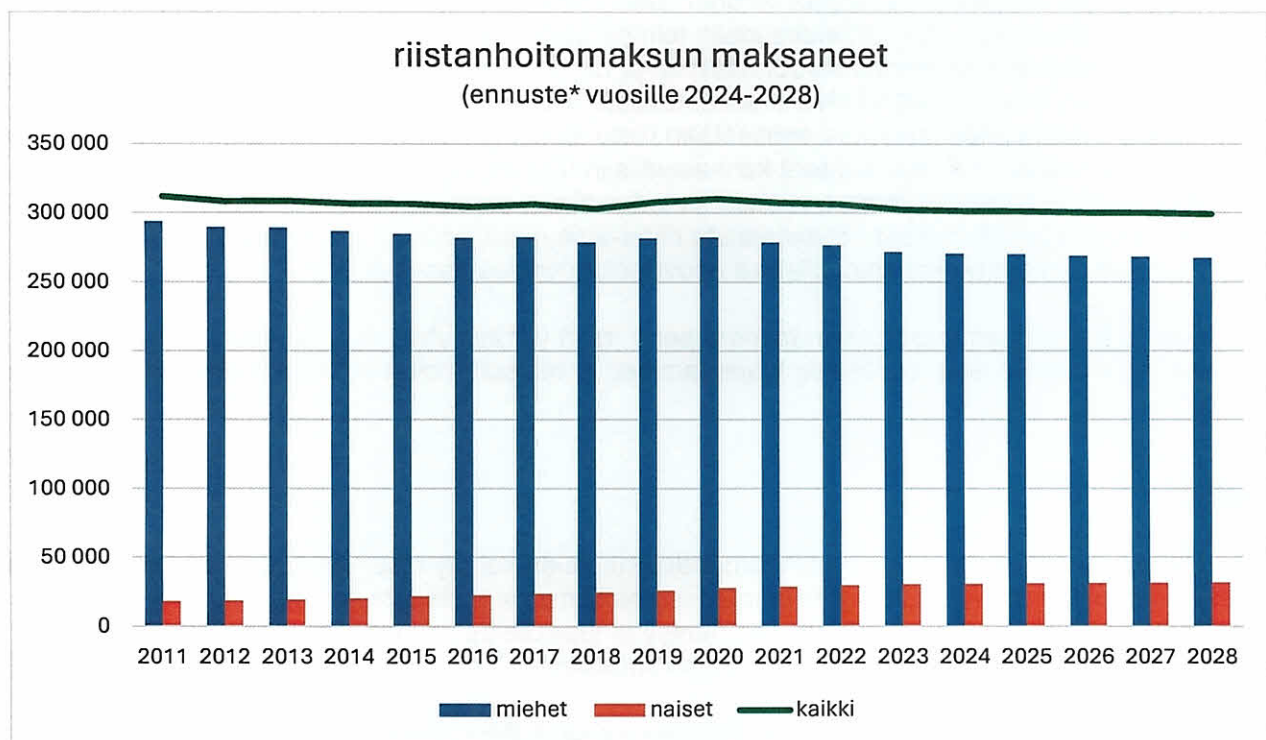
Suomen riistakeskuksen toimintamenomäärärahan taso määräytyy lain riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta (616/1993) pohjalta. Siinä määritellään, että vuosittain valtion talousarvioon otetaan kolmen edellisen vuoden metsästyskortin maksaneiden määrän keskiarvon perusteella syntyvä summa vuosittain. Näin ollen toimintamenomäärärahaan vaikuttavat erityisesti metsästyskortin maksaneiden henkilöiden määrä ja metsästyskortin hinta.

Metsästyskortin hintaa korotettiin vuodelle 2023 neljällä eurolla. Tällöin perusteina olivat erityisesti inflaation myötä nousseet tai nousevat kustannukset sekä osaa riistakeskuksen henkilöstöstä koskeva lisäeläkekustannus, jonka vuosittainen tason arvioitiin nousevan.

Metsästäjämäärän kehitys

Metsästyskortin hinnan korotus auttoi tilannetta hetkellisesti, mutta kustannukset nousevat yleisesti edelleen ja budjetti on ajautumassa pysyvästi alijäämäiseksi. Siihen suurimpana tekijänä tunnistetaan pääosin demografisista syistä johtuva metsästäjämäärän lasku tulevaisuudessa. Tähän saakka vuosittainen maksettujen metsästyskorttien määrä on pysynyt 300 000–310 000 haarukassa. Sen perusteella määräytynyt määrärahataso on riittänyt nousevien kustannusten kattamiseen, kun metsästyskortin hintaa on noin 5–7 vuoden välein korotettu.

Metsästäjämäärän laskua ennustettiin aikasarjamallilla demografisten tekijöiden suhteen ennakoivasti vuoden 2024 alkupuolella. Analyysin perusteella edellä mainittujen seikkojen johdosta tästä eteenpäin oleva vähennys on noin 2 500 metsästyskortin maksajaa vuosittain. Laskevaan määrään vaikuttaa erityisesti ns. suurten ikäluokkien väistyminen. Koska demografisten tekijöiden lisäksi on muitakin seikkoja, jotka todennäköisimmin vaikuttavat varsinkin vanhimpien ikäluokkien metsästyskortin maksamiseen, niin riistakeskuksessa on arvioitu metsästäjämäärän vähenemisen olevan noin 5 000 henkilöä vuosittain vuodesta 2026 alkaen.

* Ennuste on laadittu autoregressiivisellä ARIMAX-mallilla, ulkoisena tekijänä väestötieto 2010–2023

Kustannustason nousu (inflaatioon sopeutuminen)

Yleinen inflaatio ja sen seurauksena kustannusten nousu on ollut viimeisen kolmen vuoden aikana hyvin voimakasta. Koska riistakeskuksen toimintamenoavustus perustuu lakiin pyyntilupamaksusta ja riistanhoitomaksusta, reagointi yleiseen kustannustason nousuun tapahtuu käytännössä jälkikäteen ja on toteutunut 5–7 vuoden välein. Kustannustason nousu näkyy erityisesti palvelujen ostoissa.

Sopeuttamistarve

Talousennuste TTS kaudelle

Metsästäjämäärän ennustettu lasku ja sen johdosta pienentyvä riistanhoitomaksukertymä ja yleinen kustannustason nousu aiheuttavat nykyisentasoisella toiminnan intensiteetillä noin 1 600 000 euron alijäämäkertymän vuoden 2029 loppuun mennessä. Seuraavassa esitetään sopeutusohjelma ja tarvittavat tuottavuustoimenpiteet ennustetun alijäämän kertymisen hallitsemiseksi.

Suomen riistakeskus

18.11.2024

Taloudelliset voimavarat

	Toteutunut 2023	Budjetti 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Perustuu, riistanhoitomaksuun	43	43	43	43	43	43	43
Perustuu, metsästäjämäärään	302 114	306 000	306 000	303 000	298 000	293 000	288 000

	2023	Budjetti 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varsinainen toiminta							
Tuotot, 1000 €							
Julkisten hallintotehtävien tuotot	388	270	280	270	270	270	270
Muut tuotot (hanketoiminnan yleistuotot)	178	173	151	120	120	120	100
Tuotot yhteensä	566	443	431	390	390	390	370
Kulut, 1000 €							
Henkilöstökulut							
Henkilöstön palkat	-3 794	-3 889	-4 121	-4 040	-3 940	-3 940	-3 890
Hallituksen ja riistanneuvostojen palkkiot	-59	-84	-73	-60	-60	-60	-60
Lakisääteiset henkilöstösivukulut	-1 504	-1 470	-1 309	-1 270	-1 220	-1 020	-1 020
Henkilöstökulut yhteensä	-5 357	-5 443	-5 503	-5 370	-5 220	-5 020	-4 970
Poistot	-40						
Muut kulut							
Palvelujen ostot	-2 699	-2 786	-2 615	-2 715	-2 715	-2 715	-2 715
Vuokrat ja kiinteistökulut	-350	-378	-385	-385	-385	-380	-380
Muut	-1 176	-1 386	-1 439	-1 310	-1 315	-1 310	-1 310
Muut kulut yhteensä	-4 225	-4 550	-4 439	-4 410	-4 415	-4 405	-4 405
Kulujäämä	-9 056	-9 550	-9 511	-9 390	-9 245	-9 035	-9 005
Varainhankinta							
Tuotot							
Tiedotuslehdet ja varasto	489	486	455	500	500	500	500
Kulut							
Tiedotuslehdet ja varasto	-234	-260	-192	-350	-360	-360	-360
Varainhankinta yhteensä	255	226	263	150	140	140	140
Tuotto-/kulujäämä	-8 801	-9 324	-9 248	-9 240	-9 105	-8 895	-8 865
Sijoitus- ja rahoitustoiminta							
Tuotot	4	6	122	100	90	90	90
Kulut	0	0	0	-2	-2	-2	-2
Omatoiminen kulujäämä	-8 797	-9 318	-9 126	-9 142	-9 017	-8 807	-8 777
Yleisavustukset							
Valtion talousarviovarat							
Yleisavustus (mom. 30.40.50, rh)	8 405	8 405	8 405	8 405	8 405	8 025	7 895
Susi After Life (mom. 30.40.50, rh)	0	0	85	180	180	180	180
Kohdennettu yleisavustus (mom. 30.40.41 hirvi)	349	430	430	430	430	430	430
+ Siirto edelliseltä vuodelta	181	0	150	0	0	0	0
- Siirto seuraavalle vuodelle	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli- / alijäämä	138	-483	-56	-127	-2	-172	-272

Yllä olevassa voimavarataulukossa on huomioitu jäljempänä esitettävät tuottavuustoimenpiteet.

Suunnitelma/arvio henkilöstömäärän kehityksestä on seuraavassa taulukossa.

**Arvio henkilöstön
kehityksestä**

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vakituiset Täytettynä vuoden alussa	65	63	66	68	68	69	68	66	64	64
Vapautuu (eläk. ym.)	-6	-0	-5	-2	-2	-3	-4	-6	-1	-0
Rekrytointi vakansseihin Täytettynä vuoden lopussa	4	3	7	2	3	2	2	4	1	0
Määräaikaiset	23	26	18	18	13	11	10	9	9	6
Henkilöstö yhteensä	86	92	86	86	82	79	76	73	73	70

Tuottavuustoimenpiteet

Henkilöstömäärän kehitys

Yllä olevan taulukon mukaisesti vain osa vakituisista vakansseista täytetään eläköitymisten jälkeen. Tämä toteutetaan roolien uudelleen järjestelyillä sekä uusien työtapojen ja menetelmien sekä nykyaikaisten sovellusten avulla. Rooleja yhdistetään ja toteutuneen työajan käyttöä seurataan tiiviisti. Näillä toimenpiteillä voidaan muutoin viidessä vuodessa syntyvää alijäämää pienentää noin 1 000 000 eurolla palkkauskustannusten vähenemisenä vuoteen 2029 loppuun mennessä.

Tuottavuuden lisääminen sovelluskehityksen ja automaation avulla

Oma riista -palvelu on jo tähän mennessä vapauttanut huomattavat määrän työpanosta kaikilta palvelun käyttäjäosapuolilta muihin tehtäviin. Lupapäästötoiminnoissa on saavutettu merkittävä vähennys työtuntien määrässä vuosittain. Hirvieläinten lupatoiminnoissa tähän mennessä pystytty vähentämään yhden henkilötyövuoden verran rutiininomaisissa tehtävissä kulunutta ajankäyttöä. Aiempaa avustetumman päätöksenteon myötä voidaan sähköisiä aineistoja ja työtapoja hyödyntämällä hirvieläinten lupapäästösten vaatimaa henkilöresurssia mahdollisesti edelleen vähentää ja siirtää muihin julkisiin hallintotehtäviin.

Metsästäjä-lehden ilmestymiskertojen vähentäminen pysyvästi tai väliaikaisesti

Yhden Metsästäjä- ja Jägaren -lehden tuottaminen ja jakelu maksaa tällä hetkellä n. 200 000 euroa. Lehtien yhden numeron julkaisematta jättämisestä on jo aiemmin kokeiltu budjetin tasapainottamistarkoituksessa. Vuonna 2026 yhdistetään lehden 2 ja 3 numerot yhdeksi lehdeksi. Mikäli toimenpide on onnistunut, tulee siitä jatkossa parhaimmillaan n. 150 000 euron säästöt vuosittain.

Metsästäjä- ja Jägaren -lehtien julkaisun osalta voidaan toteuttaa myös osittainen ainoastaan sähköinen julkaisu sitä haluaville. Näin voidaan arvioida saavutettavan n. 50 000 euron säästöt vuosittain. Metsästäjä-lehteen liittyvät muutokset vähentävät ostopalvelujen kustannuksia, mutta ne käytännössä nollautuvat ostopalvelujen hintojen nousulla ja muiden tarpeiden lisääntymisellä.

Kehittämistoimien tuottaminen hankkeiden avulla merkittävässä asemassa

Suomen riistakeskuksen budjetissa on merkittävä osuus hanketoiminnalla, joka on mahdollistanut riistatalouden kehittämisen hankerahoituksella. Rahoitusta on saatu eri MMM:n momenteilta sekä ulkoisista rahoituslähteistä. Hanketoiminnalla on pystytty rahoittamaan merkittävä osa kestäväen riistatalouden, julkisten hallintotehtävien ja palvelutuotannon kehittämistoimista ja järjestelmäkehityksestä. Vankalla hankehallinnolla

ja perustelluilla tavoitteilla toivotaan jatkossakin voitavan toteuttaa perusrahoituksen lisäksi riistatalouden kokonaisuuden kannalta merkittäviä toimenpiteitä.

Johtopäätös

Ilman edellä mainittuja sopeuttamistoimenpiteitä viiden vuoden aikana syntyvä alijäämä olisi noin 1 600 000 euroa. Toimenpiteillä arvioidaan parhaimmillaan voitavan vähentää muutoin syntyvää kumulatiivista alijäämää noin 1 000 000 eurolla seuraavien viiden vuoden aikana, jolloin alijäämäksi muodostuisi noin 600 000 euroa. Tavoite on mahdollista saavuttaa vaikuttavuuden ja aikaansaavuuden vakavasti heikentymättä, mutta mikäli henkilöstön vähennys edellä kuvatulla tavalla toteutetaan, lisääntyvät siihen liittyvät riskit merkittävästi.

Mikäli Lisäeläkesopimuksen vuosittainen kustannusvaikutus on arvioitua pienempi (450 000 euroa vuoteen 2026 saakka), on sillä merkitystä alijäämän tason osalta. Etueläkkeen vuosittainen kustannus alkaa arvioiden perusteella pienemään alkaen 2027, kun suuri osa järjestelyn piirissä olevista työntekijöistä on jäänyt eläkkeelle.